

ใบสมัคร
การคัดเลือกเข้ารับรางวัลผู้นำอาเซียนด้านการพัฒนาชนบท
และขจัดความยากจน ครั้งที่ ๔

ข้อมูลองค์กรที่ไม่ใช่องค์กรของรัฐ NGO

๑. ชื่อหน่วยงาน : มูลนิธิข้าวขวัญ
๒. ผู้ประสานงานหลัก : นางเหรียญ ไกล่กลาง
๓. ตำแหน่ง : ผู้จัดการมูลนิธิข้าวขวัญ
๔. ที่อยู่ : ๑๓/๑ หมู่ที่ ๓ ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี
๕. เบอร์ที่ติดต่อ : ๐๓๕-๕๙๗๑๙๓ , ๐๘๙-๕๘๒๓๔๐๒ เบอร์
โทรสาร: ๐๓๕-๕๙๗๑๙๓
๖. อีเมล : rianyaya@yahoo.co.th

ประวัติองค์กร

มูลนิธิข้าวขวัญ

มูลนิธิข้าวขวัญเป็นองค์กรพัฒนาเอกชน ที่ดำเนินงานด้านการพัฒนาเทคโนโลยีทางการเกษตรที่เหมาะสมกับท้องถิ่น พัฒนาพันธุ์กรรมข้าวและพืชพื้นบ้านวิจัยและพัฒนาผลกระทบของสารเคมีทางการเกษตรตลอดจนค้นหาทางเลือกร่วมกับเกษตรกรในการทำเกษตรที่ไม่ใช้สารเคมี

ปี พ.ศ. 2527 มูลนิธิข้าวขวัญ ได้เริ่มต้นจากโครงการเลี้ยงปลาในนาข้าวและการส่งเสริมเกษตรกรรมแบบผสมผสานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งขณะนั้นอยู่กับสมาคมเทคโนโลยีที่เหมาะสม(ATA)

ปี พ.ศ. 2532 ได้แยกตัวจากสมาคมเทคโนโลยีที่เหมาะสม ก่อตั้งองค์การใหม่ขึ้นมาในนาม ศูนย์เทคโนโลยีเพื่อสังคม(Technology for Rural and Ecological Enrichment : TREE)

ปี พ.ศ. 2541 ได้จดทะเบียนเป็นมูลนิธิข้าวขวัญ โดยมีสำนักงานและพื้นที่ปฏิบัติงานภาคสนามในเขต จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งเป็นแหล่งสำคัญของการผลิตอาหารที่มีมาแต่อดีต พื้นที่เหล่านี้ตั้งอยู่ในเขตเกษตรก้าวหน้า ที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากการเกษตรแบบปฏิวัติเขียว (Green Revolution) ซึ่งต้องพึ่งพาเทคโนโลยี และปัจจัยการผลิตจากภายนอก จนเป็นต้นเหตุของปัญหาเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และปัญหาสุขภาพของทั้งผู้ผลิต และผู้บริโภค ปัจจุบันมูลนิธิข้าวขวัญ ตั้งอยู่บนเนื้อที่ 7 ไร่ครึ่ง ในเขตเทศบาลท่าเสด็จ ต. สระแก้ว อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี โดยมีพื้นที่ปฏิบัติงานในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี รวมทั้งเครือข่ายเกษตรกรทั่วประเทศกว่า 50 เครือข่าย

วัตถุประสงค์

1.ดำเนินงานด้านสังคมสงเคราะห์แก่เกษตรกรที่ยากจน เพื่อให้เกิดการพึ่งตนเองได้

๒.ศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคนิควิทยาการที่เหมาะสมต่อการพัฒนาชุมชน โดยครอบคลุมทั้งด้านเกษตรกร อุตสาหกรรมและอื่น ๆ

๓.เผยแพร่ให้ความรู้ และให้การศึกษาด้านเทคนิควิทยาการที่เหมาะสมไปสู่ชุมชน และสาธารณชนในรูปของสิ่งพิมพ์ สื่อ และการอบรมสัมมนา เป็นต้น

๔.ประสานงานกับหน่วยงานและปัจเจกบุคคลที่มีแนวทางเดียวกัน

๕.ดำเนินการหรือร่วมมือกับองค์การการกุศลอื่น ๆ เพื่อสาธารณประโยชน์

๖.ไม่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการเมืองแต่ประการใด

ยุทธศาสตร์องค์กร

ให้เกษตรกรและชุมชน มีการเรียนรู้จากความรู้ภายนอก และการฟื้นฟูความรู้ดั้งเดิมมาจัดการอย่างบูรณาการเพื่อให้เกิดระบบการเกษตรที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม อนุรักษ์ และฟื้นฟูธรรมชาติ สามารถลดการพึ่งพาปัจจัยการผลิตจากภายนอก และสามารถพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น สร้างเครือข่ายของผู้ผลิต ผู้บริโภคที่เห็นคุณค่า เห็นความสำคัญกับเรื่องของวิถีชีวิต สังคม สุขภาพ สิ่งแวดล้อม อันเป็นการเชื่อมโยงกันระหว่าง การพัฒนาระบบเกษตรกรรม กับการพัฒนาวิถีชีวิตอย่างเป็นสุข รวมถึงการพัฒนาด้านอื่นอย่างรอบด้าน

กิจกรรม

๑. พัฒนาเทคโนโลยีเกษตรทางเลือกแบบมีส่วนร่วมกับเกษตรกรในพื้นที่ ได้แก่ การปรับปรุงพัฒนาพันธุ์ข้าว พืชพื้นบ้าน การปรับปรุงบำรุงดิน สมุนไพรควบคุมแมลง และวิทยาการทดแทนสารเคมี

๒. ส่งเสริมและเผยแพร่แนวความคิด และเทคนิควิธีของเกษตรกรรมทางเลือก ตลอดจนนำเสนอระบบเกษตรกรรมทางเลือกที่ผ่านการพิสูจน์แล้ว ให้กับเกษตรกรผู้สนใจเพื่อเปิดโอกาสให้เกษตรกรได้เรียนรู้อย่างอิสระ

๓. สร้างความรู้และเทคโนโลยีของตนเอง โดยการผสมผสานความรู้เก่าและความรู้ใหม่มาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป้าหมายสูงสุดคือ การมีสุขภาวะที่ดี สามารถพึ่งตนเองได้ในระยะยาว

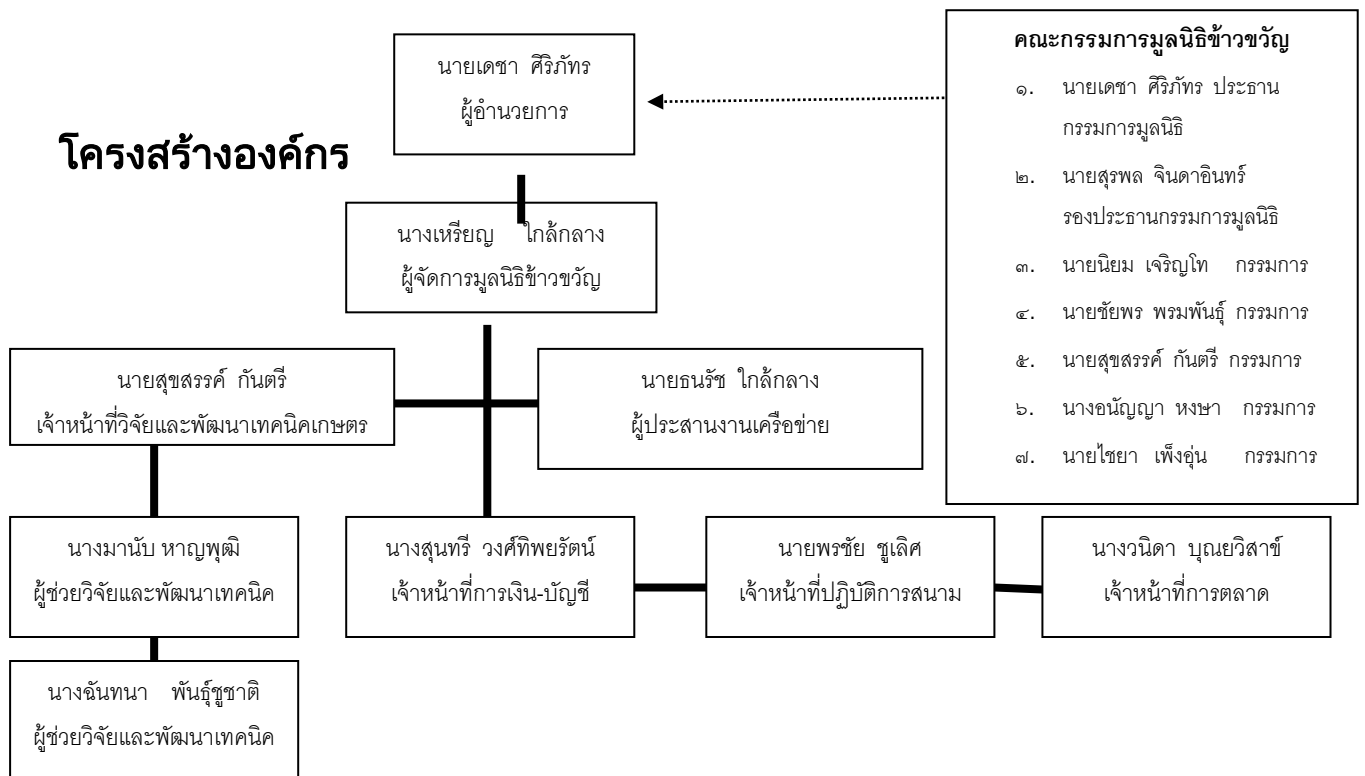
๔. ให้การฝึกอบรมแก่เกษตรกร เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรทั้งภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมุมมององค์กรและผู้สนใจเกี่ยวกับกิจกรรมเกษตรกรรมทางเลือกทั้งในและต่างประเทศ

๕. รณรงค์ เผยแพร่ ผลการปฏิบัติงาน ข้อมูลต่างๆ เพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับนโยบายรัฐ

ให้สนับสนุนกิจกรรมเกี่ยวกับเกษตรกรรมทางเลือก การอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ความหลากหลายทางพันธุกรรมข้าว พืช โดยร่วมกับองค์กรพันธมิตรทั้งภาครัฐและเครือข่ายเกษตรทั้งในระดับชาติ นานาชาติ

กิจกรรมหลักขององค์กร

๑. การวิจัยและพัฒนาพันธุ์กรรมข้าว และพันธุ์กรรมผัก เพื่อการพึ่งตนเอง และเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ
๒. สร้างกระบวนการเรียนรู้ในโครงการโรงเรียนชาวนา แก่เกษตรกรที่สนใจ เลิกใช้สารเคมีทางการเกษตรทั้งระบบ และสนใจในเทคนิคการทำนาอินทรีย์
๓. เปิดหลักสูตรสอนการทำนาอินทรีย์ทั้งระบบ แต่ กลุ่มคนรุ่นใหม่ กลุ่มคนเมือง เกษตรกรที่สนใจเทคนิคเกษตรอินทรีย์ ในวิถีพอเพียง
๔. การพัฒนากลุ่มและกองทุนพันธุ์กรรมข้าว
๕. การวิจัยผลกระทบของสารเคมีทางการเกษตร
๖. การรณรงค์และเผยแพร่ผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ โดยเปิดร้านค้าตลาดสีเขียว เพื่อสุขภาพ
๗. การสร้างเครือข่ายเกษตรกร ด้านเกษตรพันธะสัญญา
๘. ประสานงานเครือข่ายเกษตรกรทางเลือก เพื่อผลักดันแนวทางเกษตรกรรมยั่งยืน ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับนโยบาย

รางวัล หรือประกาศเกียรติคุณที่ได้รับ ให้ใส่ รางวัล ผลงาน องค์กร

- ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ รางวัลผลงานวัยเด่น สกว. ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ชื่อผลงาน โครงการส่งเสริมการจัดการความรู้ เรื่องการทำนาข้าวในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน มอบโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

- ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้รับรางวัล SVN Award ภาคสังคม เครือข่ายธุรกิจเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม Social Venture Network Asia (Thailand) ประจำปี ๒๕๕๕ หัวข้อ โรงเรียนชาวนาที่มุ่งมั่นตั้งใจ และเสียสละ ด้วยการเผยแพร่ความรู้ และพัฒนาวิถีเกษตร ควบคู่การรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อขจัดปัญหาความยากจนเกษตรกร และความยั่งยืนของชุมชน

- ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ มูลนิธิข้าวขวัญ ได้รับรางวัลองค์กรที่ทำงานด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสืบสานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมพิธีบูชาแม่โพสพ โดยกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม

-ปี ค.ศ. ๒๐๐๙ Prince Mahidol Award Conference ๒๐๐๙ . ได้รับรางวัล The Organizing Committee for “Prince Mahidol Award Conference ๒๐๐๙”

-กิจกรรม / โครงการที่ประสบความสำเร็จด้านการพัฒนาชนบท การส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิต และการขจัดความยากจน

๑.ชื่อโครงการ :โครงการพัฒนาพันธุ์กรรมข้าวเพื่อการพึ่งตนเองของเกษตรกรไทย

๒.ระยะเวลาดำเนินการ : ปี ๒๕๕๙ - ปี๒๕๖๑

๓.สถานที่ดำเนินการ ;มูลนิธิข้าวขวัญ

๔.วัตถุประสงค์ :

๑.เพื่อส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการผสมพันธุ์ข้าวให้เกษตรกรจำนวน ๕๐ราย และสามารถนำไปปฏิบัติในไร่นาได้จริงอย่างน้อยร้อยละ ๒๐ ของผู้เข้าร่วมอบรมทั้งหมด และมีพันธุ์ข้าวใหม่เกิดขึ้นอย่างน้อย ๑๐ สายพันธุ์

๒.เพื่อพัฒนาพันธุ์ข้าวใหม่ที่เป็นข้าวอายุสั้น ให้พร้อมออกสู่ตลาดได้

๓.ปลูกทดสอบ คัดเลือกและเก็บข้อมูล สายพันธุ์ข้าวพื้นบ้าน และข้าวต่างประเทศอย่างน้อย ๑๐๐ ตัวอย่าง ที่ไร่นาสืบพันธุ์

๔.เพื่อให้นักปรับปรุงพันธุ์ข้าวรุ่นใหม่ นำองค์ความรู้ไปต่อยอดหรือพัฒนาสายพันธุ์ใหม่ให้เกิดความหลากหลาย ภายใต้การผลิตแบบอินทรีย์ให้กับเกษตรกรที่สนใจ และเป็นทางเลือกให้กับผู้บริโภค

๕.กลุ่มเป้าหมาย :

เกษตรกรที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการทำนาอินทรีย์อย่างยั่งยืนแล้ว เป็นพื้นที่ของกลุ่มในเครือข่าย จำนวน ๕๐ รายทั่วประเทศ ทั้งภาคเหนือ ภาคอีสาน ภาคกลาง และภาคใต้

๖.ลักษณะการดำเนินงาน :

๑.ประชุมเตรียมงานของคณะทำงานยุทธศาสตร์ ๓ ปี

๒.จัดเตรียมพ่อแม่พันธุ์ข้าว เพื่อให้พร้อมสำหรับการเรียนผสมพันธุ์ข้าว

๓.ประสานเครือข่าย และผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรการทำนาอินทรีย์อย่างยั่งยืน ให้สมัครเข้าอบรม

- พิจารณาคัดเลือกปีละ ๕๐ รายทั่วประเทศ รวม ๑๕๐ ราย
๔. จัดการอบรมวิธีการผสมพันธุ์ข้าวทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ จำนวน ๒ รุ่นต่อปี รุ่นละ ๒๕ ราย
๕. ติดตามงานในพื้นที่ของเกษตรกร ที่ได้ปลูกคัดเลือกพันธุ์ข้าวที่เกิดจากการผสมพันธุ์ข้าวในแปลงนา
ของตัวเอง
๖. ปลูกทดสอบพันธุ์ข้าวพื้นบ้าน และพันธุ์ข้าวมาจากแหล่งอื่น รุ่นที่ ๒ และ ๓ ปลูกผสมนาปรังที่ไร่นาสอดิจ จำนวนกว่า ๑๕๐ ตัวอย่างพร้อมทั้งเก็บบันทึกข้อมูลลักษณะประจำพันธุ์ทั้งหมด

๗. ผลลัพธ์ :

๑. กระตุ้นให้เกิดการทำงานในแต่ละพื้นที่
๒. เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เทคนิค เครื่องมือ และพันธุ์ข้าว
๓. สมาชิกมีความหลากหลาย เกิดการวิจัยแบบมีส่วนร่วมช่วยเหลืองานตามความถนัด เช่นการผสมพันธุ์ข้าว ปลูกทดสอบ และคัดพันธุ์ข้าวเป็นต้น
๔. เกษตรกรพึ่งตนเองได้ เช่นพันธุ์ข้าวใหม่ พันธุ์ข้าวพื้นเมืองที่เหมาะสมของแต่ละพื้นที่

๘. ความสำเร็จ :

๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมอบรมมีความรู้ด้านการผสมพันธุ์ข้าวจำนวน ๑๕๐ ราย และได้พันธุ์ข้าวใหม่ที่เกษตรกรผสมติดด้วยตัวเอง 30 สายพันธุ์
๒. สามารถพัฒนาพันธุ์ข้าวลูกผสมใหม่ที่มีอายุสั้น จำนวน ๘ คู่ผสม
๓. มีพันธุ์ข้าวพื้นบ้าน ๒๐๐ ตัวอย่าง คัดเลือกเหลือ ๘๐ พันธุ์ ปลูกทดสอบ คัดเลือกและเก็บข้อมูลเพื่อรักษาพันธุ์ไว้
๔. รวบรวมพันธุ์ข้าวพื้นบ้านของไทย จำนวน ๗ สายพันธุ์ และของต่างชาติ จำนวน ๕ สายพันธุ์ เพื่อคัดเลือกเป็นพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ต่อไป
๕. เกิดกลุ่มเครือข่ายชาวนาที่ต้องการพัฒนาสายพันธุ์ข้าวในพื้นที่ของตนเอง จำนวน ๗ จังหวัดได้แก่ จังหวัดพิจิตร จังหวัดขอนแก่น

จังหวัดยโสธร จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดปราจีนบุรี
จังหวัดเชียงใหม่จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดนครปฐม

เกษตรกรได้ตระหนักถึงความสำคัญของความหลากหลายของพันธุ์ข้าวพื้นบ้าน ช่วยกันอนุรักษ์ พันธุ์ข้าวพื้นบ้านเอาไว้ไม่ให้สูญหาย เกษตรกรสามารถพัฒนาสายพันธุ์ข้าวขึ้นมาใหม่ได้จากการผสมข้าวระหว่างสายพันธุ์ สร้างให้เกิดความหลากหลายทางพันธุกรรม เกิดพันธุ์ข้าวใหม่ที่เหมาะสมกับระบบอินทรีย์ ได้สายพันธุ์ข้าวที่มีคุณค่าทางโภชนาการทางอาหารต่างกัน ได้ข้าวเป็นยา เช่นข้าวหอมมะลิแดงเป็นสายพันธุ์ข้าวที่เหมาะกับผู้ป่วยที่เป็นโรคเบาหวาน เป็นต้น

ภาพประกอบการฝึกอบรมการผสมพันธุ์ข้าวของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

กิจกรรม / โครงการที่ประสบความสำเร็จด้านการพัฒนาชนบท การส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิต และการขจัดความยากจน

๑.ชื่อโครงการ : โครงการอบรมการทำนาอินทรีย์อย่างยั่งยืน ภายใต้ศูนย์ปราชญ์เศรษฐกิจพอเพียง จากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.ระยะเวลาดำเนินการ : ปี ๒๕๕๒ - ปี๒๕๖๑

๓.สถานที่ดำเนินการ : มุลินธิข้าวขวัญ

๔.วัตถุประสงค์ :

๑. เรียนรู้และเข้าใจ ถึงทัศนคติและพฤติกรรมของเกษตรกร ให้สามารถดำเนินชีวิตได้ ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

๒.เกษตรกรสามารถรู้จักวิธีการออมทางรอดหนึ่งของชาวนาไทย และการทำบัญชีครัวเรือน

๓.เกษตรกรรู้วิธีการทำนาปลูกข้าวแบบไม่ใช้สารเคมี ทำเกษตรอินทรีย์แบบธรรมชาติ ลดต้นทุนการผลิต เกษตรกรพึ่งตนเองได้

๕.กลุ่มเป้าหมาย :

กลุ่มเกษตรกรทั่วไปที่สนใจทำเกษตรอินทรีย์ เกษตรกรที่ผ่านการอบรมประมาณ ๕,๐๐๐ ราย

๖.ลักษณะการดำเนินงาน :

๑.รับสมัครเกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมอบรมผ่านทางเพจมุลินธิข้าวขวัญ

๒. ส่งรายชื่อ เลขที่บัตรประจำตัวประชาชนให้เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตรวจสอบว่า ผ่านหรือไม่
๓. แจ้งรายชื่อเกษตรกรที่ผ่านการคัดเลือก ทางเพจ มูลนิธิข้าวขวัญ พร้อมทั้งระบุรุ่น และวันเวลา ที่จะเข้ารับการอบรม
๔. เกษตรกรเข้าอบรม ที่มูลนิธิข้าวขวัญ ระยะเวลา ๕ วัน ๔ คืน
๕. เกษตรกรนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในไร่นาของตนเอง
๖. เมื่อผ่านไป ๑ มีการติดตามประเมินผลเกษตรกร

๗. ผลลัพธ์ :

๑. เกษตรกรได้เรียนรู้ถึง การปรับทัศนคติและพฤติกรรมของเกษตรกร ให้สามารถดำเนินชีวิตได้ ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๒. เกษตรกรได้เรียนรู้ถึง เรื่องการออมทางรอดหนึ่งของชาวนาไทย และการทำบัญชีครัวเรือน
๓. เกษตรกรได้เรียนรู้ถึงการจัดการศัตรูพืชโดยชีววิธี ในนาข้าวของตนเองโดยการไม่ใช้สารเคมีฆ่าแมลงทุกชนิด ได้เรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ เข้าใจระบบนิเวศน์แมลงดีกินแมลงร้าย ต้นข้าวไม่เสียหายชีวิตไม่ต้องใช้สารเคมี ลดต้นทุนการผลิตได้ ผลผลิตปลอดภัย
๔. เกษตรกรได้เรียนรู้ถึงการปรับปรุงบำรุงดินโดยไม่ใช้ปุ๋ยเคมี เข้าใจธรรมชาติหลักการใช้จุลินทรีย์ธรรมชาติมาเพิ่มปริมาณให้เยอะแล้วนำจุลินทรีย์นั้นลงไปย่อยสลายฟางในนาข้าวให้กลายเป็นปุ๋ยให้กับต้นข้าว โดยไม่ต้องใช้ปุ๋ยเคมี ทำให้ลดต้นทุน และดินไม่เสีย
๕. เกษตรกรได้เรียนรู้การปรับปรุงพันธุ์ข้าว โดยการพัฒนาพันธุ์ข้าวจากการคัดข้าวกลองเป็นแม่พันธุ์ ปลูกในระบบอินทรีย์ ก็จะได้ข้าวพันธุ์ดีที่เหมาะสมกับแปลงนาของตนเอง ต้านทานโรคแมลงและไม่ต้องการปุ๋ยเคมี

๘. ความสำเร็จ :

เกษตรกรที่ผ่านการอบรมไปได้ นำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการทำนาทำสวน ของตนเอง ช่วยให้ผู้สามารถลดต้นทุนด้านการทำเกษตรได้มาก สามารถต้นทุนในเรื่องค่าใช้จ่ายด้านอาหารในครอบครัว เนื่องจากเกษตรกรสามารถพึ่งตนเองได้ในด้านอาหารกินข้าว ผัก

ผลไม้ที่ปลูกเอง ปลอดภัยจากการเคมี ลดรายจ่ายในด้านการรักษาพยาบาล เนื่องจากร่างกายแข็งแรงขึ้นไม่เจ็บป่วยจึงไม่ต้องไปหาหมอที่โรงพยาบาล เกษตรกรมีรายได้จากการขายผลผลิตจากแปลงของตนเองซึ่งเป็นสินค้าปลอดสารเคมี เป็นการเพิ่มรายได้แบบพอเพียง ชีวิตเกษตรกรดีขึ้นกว่าเดิม

โครงการนี้ช่วยให้เกษตรกรรายย่อยที่มีที่ดินไม่มากสามารถให้ที่ดินให้เกิดประโยชน์ได้สูงสุด และพึ่งพาตัวเองได้ ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชการที่ ๙ และเกิดกลุ่มเครือข่ายเกษตรกรอินทรีย์ทั่วประเทศ

ภาพกิจกรรมอบรมหลักสูตรการทำ

สรุปผลการดำเนินงานกิจกรรม ของมูลนิธิข้าวขวัญ ตั้งแต่การดำเนินงานการก่อเกิดมูลนิธิ จากอดีต ในปี ๒๕๒๗ โครงการเลี้ยงปลาในนาข้าว จน พัฒนาการทำงาน มาเป็นมูลนิธิข้าวขวัญ (ปี ๒๕๔๑) นับจนถึงปัจจุบัน มากกว่า ๓๐ ปี มูลนิธิข้าวขวัญ ได้ทำงานกับกลุ่มเป้าหมายเกษตรกรทั้งในระดับพื้นที่และเกษตรกรอื่นๆ จากทั่วประเทศ ที่เข้าร่วมกิจกรรมกับมูลนิธิข้าวขวัญ รวมทั้งการเผยแพร่ชุดความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์ ให้กับประเทศเพื่อนบ้าน ลาว เวียดนาม กัมพูชา ใต้หวัน มีผลงานเป็นที่รู้จัก และแพร่หลาย ด้านนวัตกรรม การเกษตร

ผลลัพธ์สำคัญที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานของมูลนิธิ ฯ คือ ได้ช่วยให้เกษตรกร ชาวนา ปรับ เปลี่ยน วิธีการผลิต ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการขจัดปัญหาความยากจน ที่เป็นรูปธรรม มีตัวอย่างรูปธรรม เกิดขึ้น กับครอบครัวเกษตรกร ที่หันมาเปลี่ยนวิธีการผลิตจำนวนมากมาย กระจายอยู่ทั่วประเทศ ที่ได้เรียนรู้แนวคิดการทำงาน นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงวิธีคิด ในการทำการเกษตร จนสามารถนำไปสู่การพึ่งตนเอง ซึ่งเป็นปรัชญาเป้าหมาย ของการพัฒนา ตามแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า มูลนิธิข้าวขวัญ เป็น องค์กรพัฒนาเอกชน ที่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ มีการดำเนินงานพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง ในการมุ่งเน้น การขจัดปัญหาความยากจน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเป้าหมาย

นอกจากนี้ ในช่วงปี ๒๕๖๒ มูลนิธิข้าวขวัญ ยังมีบทบาทสำคัญ ในการสร้างนวัตกรรม รณรงค์ ให้ ประชาชนเข้าถึงการใช้น้ำมันกัญชา เป็นยารักษาโรค ที่จะช่วยผู้ป่วยผู้ยากไร้ในการเข้าถึงยา ได้มากขึ้น

ภาคผนวกเพิ่มเติม

ตัวอย่างผลงานสำคัญขององค์กร

ปี 2545-2547

โครงการโรงเรียนชาวนา

มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ในพื้นที่ อ.เมืองสุพรรณบุรี อ.ดอนเจดีย์ อ.อู่ทอง และ อ.บางปลาม้า จำนวน 200 ครอบครัว

เกษตรกรได้เรียนรู้เทคนิคของการทำนาอินทรีย์ 3 เรื่องหลักได้แก่

1. การเรียนรู้ระบบนิเวศน์ในนาข้าวแมลงสามารถควบคุมกันเอง โดยไม่ต้องใช้สารเคมี

2. เกษตรกรเรียนรู้วิธีการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการไม่เผาฟาง การใช้จุลินทรีย์ในธรรมชาติมาย่อยสลายฟางให้กลายเป็นอินทรีย์วัตถุ โดยไม่ต้องใช้ปุ๋ยเคมี

3. เกษตรกรได้เรียนรู้วิธีการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ดีจากการคัดเมล็ดข้าวกล้อง แล้วนำไปปลูกในระบบอินทรีย์เพื่อให้ได้พันธุ์ที่เหมาะสมกับระบบอินทรีย์ ทั้งสามหลักสูตรใช้เวลาเรียนหลักสูตรละ 1 ฤดูกาลผลิตเพื่อเกษตรกรได้เข้าใจอย่างแท้จริง

ปี 2548-2550

โครงการกองทุนพันธุ์ข้าวอินทรีย์

มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ในพื้นที่ อ.เมืองสุพรรณบุรี อ.ดอนเจดีย์ อ.อู่ทอง และ อ.บางปลาม้า จำนวน 200 ครอบครัว

เป็นโครงการต่อเนื่องจากโครงการโรงเรียนชาวนา ผลที่เกิดขึ้นคือ เกษตรกรเลิกการทำนาแบบเคมี และหันมาทำนาอินทรีย์ ได้รวมตัวกันทำนาเพื่อผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์ข้าวอินทรีย์จำหน่าย เมล็ดพันธุ์ที่เพาะปลูกได้แก่ข้าวหอมปทุมเทพ เป็นข้าวนาปรังให้ผลผลิตสูงเหมาะกับพื้นที่เขตชลประทาน เกษตรกรในเขต อ.เมือง อ.อู่ทอง และ อ.บางปลาม้า ส่วนพื้นที่ อ.ดอนเจดีย์เป็นเขตนาน้ำฝนเกษตรกรจึงเพาะปลูกข้าวนาปีได้แก่ข้าวหอมมะลิแดง มีพื้นที่ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวอินทรีย์ 1000 ไร่

ปี 2556-2558

โครงการพัฒนากลไกทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิเกษตรกรจากการทำเกษตรพันธะสัญญา เกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงหมูและไก่ จังหวัดนครปฐม จังหวัดกาญจนบุรี และเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในกระชังจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 75 ราย กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์แบบเกษตรพันธะสัญญาได้ทบทวนโครงการที่ทำกับบริษัท ได้เห็นข้อเท็จจริงของปัญหายังขาดกฎหมายและนโยบายที่เป็นระบบและเป็น

รูปธรรมอย่างชัดเจน โครงการนี้พัฒนาส่งเสริมให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีและได้รับความเป็นธรรมจากการประกอบอาชีพ

ปี 2558 - 2560

โครงการฟื้นฟูระบบนิเวศน์เกษตรและความหลากหลายทางชีวภาพของพันธุ์ข้าวพื้นบ้านในระบบเกษตรอินทรีย์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม :พื้นที่นำร่อง จังหวัดสุพรรณบุรี

เกษตรกรในพื้นที่ อ.เมืองสุพรรณบุรี อ.เดิมบางนางบวช อ.อู่ทอง และ อ.ศรีประจันต์ เข้าร่วม จำนวน 200 ครอบครัว เป็นโครงการที่เกษตรกรได้เรียนรู้การทำนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการทำนาแบบไม่เผาฟาง ใช้พันธุ์ข้าวพื้นบ้าน ได้แก่สายพันธุ์ขาวตาเคลือบข้าวหอมปทุมเทพ เป็นสายพันธุ์ข้าวอินทรีย์ที่พัฒนาพันธุ์โดยมูลนิธิข้าวขวัญ เกษตรกรไม่ใช้สารเคมีทุกชนิด ทำให้ระบบนิเวศน์ความหลากหลายของพืชและสัตว์กับคืนมา เกษตรกรมีข้าวอินทรีย์บริโภคในครอบครัว มีอาหารดีๆ ปลอดภัยปราศจากสารเคมี มีรายได้เพิ่มขึ้นนอกจากการขายข้าว

ปี 2555- 2561

โครงการการทำนาอินทรีย์ให้เกษตรกรประเทศไต้หวัน

มีเกษตรกรประเทศไต้หวัน เข้าร่วมการอบรม มากกว่า 5,000 คน เรื่องการทำนาอินทรีย์ มีเกษตรกรสนใจจำนวนมาก และได้้นำแนวคิดการทำนาอินทรีย์ไปปฏิบัติและการเผยแพร่ต่อจำนวนมาก

ปี 2555-2562

โครงการอบรมการทำนาอินทรีย์

เป็นโครงการที่เปิดอบรมให้กับบุคคลทั่วไปที่สนใจการทำนาอินทรีย์ มีจำนวนผู้เข้าร่วมอบรม มากกว่า 5,000 คน เป็นการเปิดหลักสูตรการทำนาอินทรีย์ให้กับบุคคลทั่วไปที่สนใจจะทำนาอินทรีย์แต่ไม่เคยทำนามาก่อน ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนที่มั่งงานประจำ แต่ต้องการจะ

ทำนาปลูกข้าวอินทรีย์ในช่วงวันหยุด กลุ่มนี้ได้เรียนรู้หลักสูตรทั้ง ทฤษฎีและปฏิบัติ

ปี 2550-2562

โครงการอบรมเกษตรกรภายใต้ศูนย์ปราชญ์ของกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ ภายใต้โครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

มีเกษตรกรเข้าร่วมทั่วประเทศ 8,000 คน ใช้หลักสูตรการทำ นาอย่างยั่งยืนตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเน้นการฝึกปฏิบัติจริงด้าน เทคนิคการเกษตรที่เหมาะสมกับเกษตรกรรายย่อย ในการลด ละ เลิก การ ใช้สารเคมีทางการเกษตร มุ่งเน้นการฟื้นฟูความสมดุลทางธรรมชาติ และลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร ได้แก่ การเรียนรู้ระบบนิเวศน์ใน แปลงนา การพัฒนาปรับปรุงบำรุงดิน และการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์ข้าว

ปี 2535 –ปัจจุบัน

สถานที่ศึกษาดูงานด้านเกษตรอินทรีย์ ทั้งชาวไทยและต่างประเทศ

ปัจจุบันมูลนิธิข้าวขวัญ เป็นศูนย์เรียนรู้ด้านเกษตรอินทรีย์ มี หน่วยงานต่าง ๆ พาเกษตรกรมาศึกษาดูงานไม่น้อยกว่าปีละ 10,000 คน เป็นการศึกษาดูงานที่เกิดจากหน่วยงานภาครัฐให้ความสนใจด้าน เกษตรอินทรีย์และพาเกษตรกรมาดูงาน